

Kalender 2006

Kråkstad prestegård

Presteboligen er en prektig embetsbolig, fredet, restaurert og vedlikeholdt under tilsyn av Riksantikvaren.

En vet ikke sikkert hvor lenge det har stått prestebolig på tomten, men det er gjennom mange hundre år. 14. februar 1770 brant den gamle presteboligen nettopp som daværende sokneprest stod på flyttefot til nytt embete. Etterfølgeren, Herman Johan Pohlmann, fikk reist ny bolig i 1771. Bøndene i herredet måtte skaffe tømmer, og bygningen ble oppført etter tegninger fra Kanselliet i Christiania. En brukte åpenbart faste tegninger til embetsboliger. For eksempel har Kommandantboligen til Vardø festning samme utforming som Kråkstad prestegård. Stilen er empire.

Pohlmann døde i 1773. Da var bare halve huset ferdig innredet. Etterfølgeren, prost Jens Hørbye d. e. fullførte arbeidet. Presteboligen huset presten, hans familie og en del tjenestefolk. Ved folketellingen i år 1800 er det oppgitt at det bodde 22 personer på prestegården.

I 1882 ble det besluttet at kirken kunne selge "overflødig eiendom". For Kråkstads vedkommende betydde det at de ni husmannsplassene under prestegården ble solgt. I 1993 ble også gården skilt ut og solgt til daværende forpakterpar Anne-Marie og Leif Skuterud, slik at prestegården i dag bare består av hovedhuset og hagen fra den gamle gården.

Prestegården er restaurert en rekke ganger, blant annet i 1922, i 1975 og i 1986. Også i de senere årene har det vært foretatt en rekke forbedringer, slik at boligen i dag fremtrer både praktisk, moderne og representativ.

Huset har en grunnflate på 261 m² og en boflate på 522 m². Prestegården eies i dag av Opplysningsvesenets fond som sorterer under Kultur- og kirke departementet.

*Kilde: Kurt Hjemdal
Bilde: David Dahl - 2005*

*Kråkstad kirke ca. 1880
Bilde: 213-0389:0004*

Første tur med Teiens snøplog. Foran med tømmene står Kristian Torkildsen fra Roåshytta. Bak ham f.v. Johannes Kværner, hans far Jens Kværner fra Roås, og Thorstein Kolbjørnsen, lensmann i Kråkstad 1895-1928. I bakgrunnen sees våningshuset på Østre Sander.

Snøbrøyting i Sandervegen ca. 1917

Sandervegen er den gamle nord-sydgående hovedvegen gjennom Ski. I forbindelse med jernbaneutbyggingen ble det anlagt atkomstveger til Ski stasjon. Fra Sander og vestover ble veien bygget i 1878 og fra Skoroudergangen i 1883. Etter dette fulgte hovedvegen samme trasé som Rv. 152 gjør i dag og Sandervegen ble bygdeveg.

Fra gammelt av var vegtilsynet underlagt lensmannen, og Kråkstad og Ski utgjorde ett lensmannsdistrikt. Vegloven av 1912 åpnet adgang til å ansette egne vegtilsynsmenn og i Kråkstad herred ble de første vegvokterne ansatt i 1915.

Vedlikehold og brøyting var pålagt bøndene som hadde ansvaret for hver sine roder. Brøytingen foregikk med V-formede treploger trukket av hester. Arbeidslaget på bildet har en Teienplog; én mann styrte plogen, de andre tre hver sin hest. Hestene hette Piril, Brona og Dokka. Den siste tilhørte lensmann Thorstein Kolbjørnsen som bodde i lensmannsgården "Åsen" i Sanderveien.

Før bilene kom var det ikke så nøye med brøyting. Vegene var anlagt for hestetrafikk. Biltrafikken kom etter første verdenskrig og det ble en voldsom økning i trafikken på det lokale vegnettet. Herredsstyret i Kråkstad vedtok i 1923 å kjøpe en Fordson traktor som også skulle kunne benyttes til snøplogkjøring.

Akershus fylke iverksatte vinteren 1928-29 forsøk med bilbrøyting på Mossevegen. Fylkets overingeniør meddelte at heretter ville riksveger, hovedveger og de viktigste bygdeveger være framkommelige med bil hele vinteren. I Kråkstad herred opplevde man allerede neste vinter at det på Sandersletta (Kirkevegen) var for mye snø for hester og plog, så denne ble håndspadd. Dette gjentok seg flere ganger senere.

Etter den tid brukte kommunens tekniske etat leiebiler til sin virksomhet både sommer og vinter. I 1946 fikk etaten i Ski kjøpt sitt første kjøretøy, en tidligere militær jeep med firehjulstrekk, velegnet til brøyting.

Kilde: Akershus fylkets veghistorie, ØB, kalenderkomiteen

Bilde: 213-0078-0001

*Det ble utnevnt to æresmedlemmer av Bondekvinnelaget ved 50-årsjubileet 1980, t.v Solveig Ensjø og t.h Astrid Andresen.
I midten leder i jubileumsåret Kari Andresen.*

Ski bygdekvinnelag 75 år

På landbrukslagsmøtet 4. desember 1930 på Gjedsjø gård ble det besluttet å danne et bondekvinnelag for Ski og første styret ble valgt: Aagot Gundersen, Hilda Langhus, Aagot Bjertnæs, Borghild Johannson og Lina Gjelsvik. Første konstituerende møte ble holdt hos Johannson på Søndre Ski 7. januar 1931. Der ble Aagot Gundersen valgt til leder, Borghild Johannson til nestleder og Lina Gjelsvik til kasserer og sekretær.

Offisielt er 21. februar 1931 stiftelsesdagen, da ble første hyggemøte holdt i Samfunnshuset i Ski sammen med Ski landbrukslag. Ca. 20 bygdekvinner meldte seg inn i laget den kvelden.

På lagets første medlemsmøte ble det fremholdt at laget skulle virke for større kirkesøking. Fra møtet ble det sendt en henstilling til Herredstyret om at kvinner skulle velges inn i skolestyret og helserådet. Videre ble det lagt vekt på å samle alle bygdas kvinner til felles oppgaver - kulturelle og økonomiske.

Arbeidet skulle omfatte opplysningsvirksomhet til fordel for egen bygd. Det ble også lagt vekt på viktigheten av bevaring av tradisjoner og gammel bondekultur. Dette ble sett på som viktig da Ski lå nær av en storby, og bondekvinnene skulle være de første til å kjempe for bygdekulturen i egen kommune. De så også som sin oppgave å fremme forståelsen mellom by og bygd, og mellom de forskjellige samfunnsklasser.

I alle år har laget vært aktiv med utallige varierte kurser til glede for bygdas innbyggere, samt innhentet foredragsholdere vedrørende aktuelle temaer. I 2001 var det navneendring fra bondekvinnelag til bygdekvinnelag og dette året vervet laget flest medlemmer av Akershuslagene i forhold til medlemstallet. Året etter ble laget kåret til fylkets mest aktive lag i Akershus.

Laget har 6 medlemsmøter i året med ulike temaer. Fast på dagsorden hvert år er barnejuletreffest, beredskapsmøte, høsttakkegudstjeneste og julemøte. I tillegg deltar laget ved forskjellige arrangementer og blir blant annet kalt for svelelaget i Akershus fordi Ski bygdekvinnelag startet opp med denne aktiviteten. Laget har i dag 34 medlemmer hvorav et æresmedlem.

Leder i jubileumsåret er Anne-Marie Endsjø.

*Kilde: Ski bygdekvinnelag v/sekretær v/75-års jubileet
Torhild Solem*

Bilde: Fra Ski Bygdekvinnelags protokoll, 50-årsjubileet 1980

Til høyre Hilmar og Agnes Gjersenga. De andre er antagelig familie.

Gjersenga

En av Ski kommunes badeplasser heter Gjersenga. Den ligger idyllisk til ved Langen innerst i Gjedsjø-grenda mot Enebakk. Kommunen overtok eiendommen i 1973. Miljøverndepartementet ga midler til sikring av eiendommen, og bruksplan ble utarbeidet i 1974.

Helt fra slutten av 1700-tallet har det vært bosetting på Gjersenga, som var husmannsplass under Gjedsjø gård. I 1881 ble Edvard Hansen (f.1851) og kona Thea (f.1859) første eiere. Det ble drevet både vanlig gårdsbruk med melkekyr, griser, høner, hest og skogsdrift. Gjennom tidene ble det dyrket opp mer jord på Gjersenga, slik at samlet areal i 1973 var om lag 180 mål, hvorav 54 mål innmark. De gamle husene lå plassert der det restaurerte stabburet nå ligger. Nye driftsbygninger ble oppført, antageligvis i tidsrommet 1915-1920. Det ble bygget ny låve med stall og fjøs, potetkjeller og vognskjul på høyden ovenfor tunet der parkeringsplassen ligger i dag. Skjulet står der fortsatt.

Familien Hansen tok etter hvert navnet Gjersenga etter gården, noe som var svært vanlig.

Edvard døde i 1924, og sønnen Hilmar (f.1888) og datteren Agnes (f.1885) drev gården videre. Våningshuset ble etter hvert restaurert. Det var strevsomt med uthusene oppe i bakken, særlig for Agnes, som hadde ansvar for dyrestellet. I tillegg var moren Thea sengeliggende mye av tiden før hun døde i 1941. Elektrisitet ble først installert i 1938.

På Gjersenga var det svært gjestfritt. Familien hadde gjennom årene flere fosterbarn, og tok også imot andre som tidvis trengte et hjem. Hilmar hadde i mange år fast jobb som vedhogger ved Gjedsjø skole til stor glede for elevene, som satte pris på hans mange skøyerstreker.

Da Agnes døde i 1954, ble det slutt på dyrestellet ved Gjersenga. Hilmar bodde videre på gården, i hvert fall sommerstid, inntil han flyttet til leilighet i Ski sentrum der han ble boende i nærheten av fostersønnen Ragnar Kristiansen. Hilmar døde i 1972.

Det nesten 200 år gamle våningshuset på Gjersenga ble stående til etter at kommunen overtok.

Kilder: Arild Kristiansen, Kåre Pedersen, Kalenderkomiteen.

"Aspelund" - Håndverkeren

Oslo Indremisjon kjøpte i 1922 "Aspelund" av hr. Gjedde Dahl og naboeiendommen "Kringstjø", og innredet dem til barnehjem. "Kringstjø" ble kalt "Storeheimen" og hadde plass til ca. 20 store barn, mens "Aspelund" ble kalt "Vesleheimen" og hadde plass til ca. 15 småbarn. Etter hvert ble "Vesleheimen" et rent guttehem, mens "Storeheimen" ble pikehem.

I 1950 ble guttehemmet avviklet og eiendommen solgt til August Walter Dahl. Året etter solgte han huset til Ski Håndverks- og Industriforening. Huset, som nå ble kalt Håndverkeren, ble drevet av en restauratør for utleie av møte- og selskapslokaler, samt foreningens egen virksomhet. Fra starten var fru Ruth Ruud vertinne, men da hun måtte trekke seg p.g.a. sykdom overtok restauratør Rusten fra 1956.

I 1952 ble det etter initiativ fra brødrene Levin startet en jazzklubb - Onsdagsklubben - som fikk tilhold i Håndverkeren. Med utspring i denne klubben oppsto senere jazzgruppa "The Hot Saints"

I perioden 1962 til 1965 ble realskolens håndarbeidstimer gjennomført i "Håndverkeren" Russen døpte stedet til "Tillys Pub" etter håndarbeidslæreren Tilly Wivestad.

Kommunen overtok eiendommen for nedrivning i 1966 da det trengtes mer plass til utvidelse av Ski Ungdomsskole.

Kilde: Kalenderkomiteen

Folloprinsessen fra 1936

Dette var første gang det ble kåret en Folloprinsesse, og det skjedde i regi av Skiklubben Skimt, som trengte penger.

Den 4. juli 1936 gikk prinsessekåringen av stabelen, og det møtte opp hele 1500 mennesker i Birkelunden i Ski. Juryen besto av lærer Balstad, Jakob Kleveland, Olav Dag Viken, Th. Løken, Helge Underland og O.J. Johansen fra Drøbak.

Prinsessen heter Rannveig Braathe fra Ås, ternene er Gerd Linnestad fra Nordby, Mary Heie fra Son, Gerd Bjørghild Haug fra Drøbak og Gudrun Liv Birgithe (Lilleba) fra Oppegård.

Skiklubben Skimt var svært fornøyd med arrangementet som ga et formidabelt overskudd.

Møllerbakken som ble bygd før 1920, var på denne tiden en av hovedaktivitetene til skiklubben og inntektene fra "Prinsessearrangementet" gjorde det mulig å kjøpe inn fire master til nytt tårn på stillaset i hoppbakken.

Kilde: Østlandets Blad

Bedehuskulturen i Ski

Bildet viser Hans og Othilie Ruud i hver sin trille på vei til Ski Bedehus en gang i 1920-årene. Bildet er sannsynligvis tatt en søndag i veiskillet ved Søndre Bøler. Det gikk en kjerrevei herfra og over til gården Krakestad, en vei som ble brukt mot Ski sentrum.

Det er Hans Ruud som kjører hesten i første trille. Ved siden av ham sitter trolig Martin Øystese. Dette er en stastrille med høy bukk framme. Othilie Ruud sitter mellom to andre damer i "baksetet" i en mindre trille. Ellers er personene på bildet ukjente. Det var den lille trilla som ble mest brukt. Stastrilla ble bare benyttet til høytider og store fester.

Hestene er to av de fire arbeidshestene som de vanligvis hadde på Ruud.

Folkene på Ruud hørte til det indre miljøet rundt Ski Bedehus. Hans Ruud var en sentral person da bedehuset ble bygget i 1903. Her er det plass til om lag 100 personer. De som samlet seg rundt Ski Bedehus, var trofaste på møter og samlinger. I tillegg kom det ofte folk fra andre bygdelag i Follo til møtene.

Det var ofte samlinger på bedehuset, men kanskje ikke hver uke. Søndager var vanlige møtedager. Når det var tilreisende predikanter, var nok møtene på hverdager. Disse predikantene kunne samle folk hver eneste kveld. Slike møteserier varte sjelden mer enn en uke.

Predikantene overnattet ofte på Ruud.

Den gang var det menn i ledelsen, mens kvinnene var på kjøkkenet og ordnet med det praktiske. I sang- og musikkgruppene var kvinnene med. Døtrene på Ruud, Ella, gift med Thorbjørn Kollerøs og Olaug, gift med Arne Fjeld, var begge med i sangkoret. Thorbjørn Kollerøs spilte bl.a. fiolin.

Kilde: Ella Kollerøs, Olaug Fjeld

Oversiktbildet Langhus 1959:

- 1 Stallerud
- 2 Regnbuen industriområde*
- 3 Berghagen industriområde*
- 4 Bøleråsen*
- 5 Vevelstad gård
- 6 Vevelstadåsen*
- 7 Vevelstadsaga
- 8 Sti til husmannsplassen Passopp. I dag Vevelstadveien
- 9 Foss gård
- 10 Jordveien til husmannsplassen Passopp
- 11 Parkveien
- 12 Fossveien
- 13 Bensekulpen
- 14 Jernbanetraséen
- 15 Halvøen
- 16 Fosstjern (Vevelstadvannet)

* Dette er utbygd senere.

*I bakgrunnen skimtes noen bygninger med adresse i Idrettsveien.
Fra venstre Arveseth og Sveaborg med uthus og hovedhus.
Bak disse Ski Hotell*

Villa Ranheim

Eiendommen, som lå i Torgveien 3, ble skilt ut fra gården Sander Vestre høsten 1918 og Jacob Olsen Teigen ble eier av denne i 1920.

I oktober 1919 ble det byggemeldt oppføring av et tre etasjers hus med en grunnflate på 86m² og med 2 leiligheter, samt et uthus på 48m².

Ved en auksjon i 1939 ble kolonialkjøpmann Hans Martin Hansen eier av Ranheim.

Etter at treskofabrikken A/S Træsko ble avviklet i 1920 og fabrikkbygningen som lå på tomta Svingen i Jernbaneveien brant ned året etter, startet en av eierne, Harald Hovind, opp på nytt med selskapet Ski Treskofabrik A/S. Han etablerer også A/S Follo Mineralvandfabrikk og et skotøyutsalg i Skotøihuset som også Villa Ranheim ble kalt på den tiden.

Eiendommen ble etter hvert kun benyttet som bolig, helt fram til 1963 for familien Hansen. Vinteren 1963 overtar Asbjørn Ingeberg og våren samme året er Johan Oskar Opsand Rinde oppført som eier og besitter denne inntil den selges til Ski kommune høsten 1979.

I 1954 forelå det planer om å oppføre en tre etasjers forretningsgård med en tilbaketrukket fjerde etasje på eiendommen, noe som aldri ble realisert. I 1964 ble bygningen kledd med datidens utvendige restaureringskledning, hvit eternitt.

Etter bruksendring i oktober 1980 etablerer kommunen midlertidige lokaler for en fritidsklubb for ungdom.

I november 1985 gis det rivingstillatelse for bygningen og den rives senere til fordel for en parkeringsplass på det såkalte Nedre Torg.

I dag utgjør denne tomta en del av grunnen for Ski Amfi, byggetrinn 2 av Ski Storsenter.

Kilde: Kalenderkomiteen

Landsorganisasjonens Folkehøgskole, Sørmarka

Etter at det var oppnådd enighet med Oslo kommune som var eier av Syverud Gård i Ski om at denne kunne overdras, vedtok LO-kongressen i 1938 å bygsle eiendommen for å oppføre et skolehus med tilhørende internatbygg. Med opprettelsen av skolen tok LO styringen over toppskoleringen i arbeiderbevegelsen. Virksomheten ble omgjort til et aksjeselskap i 2001 og eiendommen ble kjøpt av Oslo kommune i 2003.

Førløperne til Sørmarka var Den socialdemokratiske aften-skole fra 1909, Den sosialistiske dagskolen fra 1920 og Arbeiderhøgskolen på Malmøya fra 1933.

Fra starten av ble skolen drevet som folkehøgskole i vinterhalvåret og LO-skole i vårhalvåret. På denne måten sikret man skolen statsstøtte, noe som vakte stor missnøye blant de borgelige partier. Folkehøgskolen ble i 1965 slått sammen med arbeiderbevegelsens høyskole på Ringsaker.

Med en ukes forsinkelse ankom det første LO-skolekullet 21. mai 1939. Da bygningene ikke var ferdige, ble elevene med på dugnad for bl.a. å sette anlegget i stand til innvielsen 28. juli 1939. Dugnadene fortsatte opp gjennom årene, bl.a. med hjelp til gårdsdriften.

Fra oppstarten med bruk av kritt og tavler til dagens moderne anlegg med PC-er i nettverk har skolen gjennomgått en kontinuerlig teknisk modernisering og utvikling, og framstår i dag som et topp moderne kurs- og konferansesenter med 127 enkeltrom i internatbygg, lyd og bildestudio, badstuer og utendørs amfiscene. To konferansesaler med plass til 300 personer, 30 grupperom fra 6 til 15 deltakere og 8 peisestuer. Kjøkken med alle rettigheter. Boliger for personalet.

*Kilder: Fagorganisasjonens høyskole, Sørmarka 1939-1989,
Harald Berntsen
Arbeiderbladet 12. juni 1989, Einar Sigurd Birkeland*

Gården Østby i Kråkstad

Østby er en av de største gårdene i Kråkstad med 350 dekar innmark og 950 dekar skog. Gårdene Trånås, Rud og 40 dekar på Skiseng blir drevet sammen med Østby og utgjør en driftsenhet på 777 dekar. Det dyrkes korn på 550 dekar og kålvekster av ulike slag på omlag 225 dekar. I dag er det bare 3-4 gårder i Ski som produserer grønnsaker for salg i noe omfang. Østby er den største av disse.

Østby er en gammel slektsgård. Nåværende eier kan føre røttene tilbake til 1640. Riktignok var gården ute av slekta en kort periode fra 1735 til 1779. Fra 1779 til i dag har bonden på Østby skiftevis hett Hans og Svend.

Det var i 1754, altså mens gården var ute av slekta, den uhyggeligste kriminalsak som er kjent fra Kråkstad, fant sted. Det var etter solnedgang søndag 4. august i 1754, på husmannsplassen Nyborg eller Kløften under Østby, tre personer ble slått i hjel. Etter ugjerningen ble det satt fyr på husmannsplassen. Saken ble aldri oppklart. Bonden på Østby ble tiltalt, men ble ikke dømt. Rettsaken er utførlig referert i Follominne for 2004, side 121-137.

I følge tradisjonen skal Karl XII under retretten fra Norge ha overnattet på Østby natten mellom 30. april og 1. mai i 1716. I 1716 var det tingforhør over de tap svenskehæren hadde ført med seg over hele Follo. Belastningene til Ellef Rolfsen på Østby (med lille Trånås) ble verdsatt til hele 127 daler. En ku ble på denne tiden verdsatt til 4 daler og en hest til 19 daler. Penger og klær og før til hestene var også av de ting som ble beslaglagt.

I 1723 er det opplyst at det var tre hester, tolv kyr og åtte sauer på Østby. Av dette kan en utlede at militærvesenet var en meget stor belastning for bøndene i vårt område.

Bygningen på bildet var bygget i 1790 og brant i 1975.

En gammel dør fra huset som stod på Østby før 1790, var lagret i låven og overlevde brannen. Den er nå delvis restaurert og plassert i "kårhuset" på gården. Det er ingen i dag som vet hvor gammel denne døra er, sannsynligvis var den gammel allerede i 1790, men ansett så verdifull at den ble tatt vare på. I fantasien kan vi se for oss at Karl XII har gått gjennom den hvis han var på Østby i 1716.

*Kilde: M. Østlid: KRÅKSTAD, en bygdebok,
bind I og II, Svend Østby*

Bilde: Hans Østby

Nr. 2 fra høyre lensmannsfullmektig Odd Amødt fra Ski

Politiutdanningen i Ski

Etter krigen ble Gardekasernen i Slemdalsveien 5 i Oslo tatt i bruk til politiutdanningen.

Nye tjenestemenn skulle erstatte de som måtte forlate stillingene grunnet NS-tilknytning. Politiutdanningen fikk fastere former med den teoretiske delen i Slemdalsveien 5. Før elevene kunne ta fatt på den, måtte de gjennom et kurs i utrykningstjeneste, en viktig del av politiets ordens-tjeneste. Derav "utrykningskurs", som inneholdt blant annet fysisk trening, skyting og massetjeneste. I 1948 ble militærleiren på Monsrud i Ski, som tilhørte Artilleriregiment nr. 1, tatt i bruk til formålet.

Brakkebygningene er forsvunnet, men porten i Gamlevegen som var hovedadkomst til leiren er fortsatt synbar der Løytnantstien går ned til den nye bebyggelsen. Like innenfor porten, til høyre, lå Vakta, der elevene gjorde tjeneste etter vaktlister. En administrasjonsbrakke, to forlegningsbrakker med plass til 120 mann og en brakke med messe og spisesal, rammet inn oppstillingsplassen, opprinnelig tilrettelagt for militær aktivitet.

Utrykningskursene på Monsrud ble holdt fra august 1948 til mai 1949. Hvert kurs varte i to måneder. De tre første ukene på det første kurset gikk med til å rydde leiren for etterlatenskaper etter tyskerne.

Elevene - politikonstabler og lensmannsbetjenter fra hele landet - ble organisert som et kompani, med troppsinndeling etter militær modell. Erfarne tjenestemenn fra politidistriktene var troppssjefer og instruktører. Daværende kaptein John Slaatten, som hundrevis av norske politifolk minnes som den legendariske leder for Politiskolens fysiske aktiviteter, var leder for kursene.

Mannskapene var iført mørke blå battledresser med hodeplagget beret. Daglig var det løpetrening, skyting, orientering eller massetjeneste og Ski-folk kunne se grupper med svette unge menn løpende langs veiene.

Skytetrening med pistol foregikk i et grustak i Ski, mens elevene ble kjørt til skytterbanen i Kråkstad når de skulle trene med sine Mauser karabiner.

Hvert kull ved Politiskolen har senere gjennomgått liknende utrykningskurs, i andre leirer på Østlandet.

Kilde: Inar Simastuen

Alt for Norge

I begeistringen over et fritt, selvstendig Norge har medlemmer av Ski skytterlag i 1906 malt et kongelig monogram på et stort grantre. Ski skytterlag ble stiftet 15. oktober 1870. Medlemstallet rundt 1900 varierte mellom 30 og 40. I 1906 var lagets skytterbane ved Karlsrud i Ski, og bildet er antakelig derfra.

Det monogrammet vi forbinder med Haakon 7., ble først tatt i bruk noen år senere, i følge opplysninger fra Slottet.

I 1905 var forsvarsgløden stor, ikke minst blant Norges skytterlagsmedlemmer. Samtlige medlemmer i Ski skytterlag meldte seg som frivillige til grensevaktjeneste dette året. På denne tiden var Ski stasjon, som et viktig jernbaneknutepunkt for østre og vestre linje, av interesse for Sverige. Dessuten hadde Artilleriregiment 1 (AR 1) sitt depot her.

Den 13. september 1905 ble mobiliseringsordre utstedt.

Sverige hadde i London rekruttert fem engelske offiserer til å være spioner i Norge. De skulle utgi seg for å være turister. En av disse, J. B. Grant, befant seg på mobiliseringsdagen i 1905 i Ski for å observere eventuelle troppebevegelser. Da han ikke observerte noe, dro han snart tilbake til Kristiania.

I sin rapport omtalte Grant Ski på en lite flatterende måte: "Det siste sted i verden hvor man ville forvente å finne en turist, siden det der verken er fiske eller jakt" Han skulle bare ha visst om de kampklare karene som fotografen her har fanget inn noen måneder senere.

Kilde: Kalenderkomiteen

Bilde: 213-174:0112

Registrering av bilder

Ski Historielag er interessert i bilder fra alle kanter av kommunen. Vi kommer gjerne hjem til deg for å notere opplysninger om bildene dine og låne med disse for avfotografering.

Ta kontakt med oss så blir vi enige om en dag som passer. Alle bildene i denne kalenderen finnes i fotoarkivet til Ski Historielag. Hvis du har lyst på en kopi av et bilde kan du henvende deg til ansvarlig for fotosamlingen.

Hovedansvarlig for fotosamlingen:

Bjørn Myrvoll, tlf. 64 87 45 41

Tidligere års kalendere kan fåes ved henvendelse til:

Per A. Krogstie, tlf. 64 87 32 43

Takk

*Vi takker alle som har hjulpet oss med bilder og opplysninger til årets kalender.
Takk også til alle som hjelper oss med å selge kalenderen*

Rolf Ottesen Grafisk Produksjon har trykket kalenderen.

Årets kalenderkomité har bestått av:

Ivar Johnsen

Aase Klohs

Bjørn Myrvoll

Nils Mørk

Knut Repstad

Jan Svendsen

Ragnhild Sæthren